

MUZEUL RAIONAL BOTOȘANI. IMPRESII DE CĂLĂTORIE (1960)

În contextul unei ample acțiuni de reorganizare a arhivei și bibliotecii Muzeului Județean Botoșani, derulată între anii 2007-2010, a fost identificat un *Registru de impresii și sugestii ale vizitatorilor în 1960*, perioadă în care la Botoșani a funcționat Muzeul Raional. Cu această ocazie, a fost depistată inclusiv schița de plan după care s-a organizat expoziția muzeului, documente interesante pentru cei care studiază istoria muzeografiei botoșănene. La data când a fost completat registrul (1960 – 31 august 1961), Muzeul Raional Botoșani avea abia 6 ani de existență¹.

La prima vedere un *Registru de impresii* al unui muzeu nu pare a suscita într-un mod deosebit interesul unui cercetător. Formulările, în cea mai mare parte sunt stereotipe, în funcție de posibilitatea de înțelegere și exprimare a fiecărui vizitator. La o privire mai atentă, însă, se constată că înscrisurile respective permit conturarea unor opinii atât în ceea ce privește gradul de pregătire sau apartenența socială a celor care au călcat pragul muzeului, cât și anumitor mentalități ale epocii. Dintre aceste impresii, se detașează câteva care prin scriere/ grafie, prin modul de exprimare sau șabloanele utilizate – de exemplu, mulțumirile aduse *partidului și statului pentru a pune la dispoziția oamenilor muncii trecutul omenirii* – pot provoca astăzi zâmbetul.

Menționăm că în paginile caietului se regăsesc câteva semnături celebre: C.S. Nicolăescu – Plopșor, un remarcabil cercetător și deschizător de drumuri în arheologie, alți cercetători din București ca, de exemplu, C. Șerban, sau din diferite centre de cercetare istorică din țară și străinătate (semnăturile indescifrabile nu au permis identificarea acestora).

În articolul de față am selectat cele mai sugestive impresii pe care le-au lăsat vizitatorii veniți din afara Botoșanilor, la care am adăugat și câteva mărturii mai interesante ale localnicilor.

Transcrierea acestor însemnări s-a făcut cu respectarea cât mai exactă a textelor originale, inclusiv a acelor expresii cunoscute astăzi sub sintagma *limbaj de lemn*, cu scopul de a păstra savoarea lor. Acolo unde a fost cazul, pentru facilitarea lecturii, am completat prescurtările folosite de semnarii acestor impresii (de exemplu: tov. = tov[arăș], f. = f[oarte], etc.).

03.01.1960

Dela început pot afirma că atât eu cât și tovarășii din subunitatea noastră am rămas puternic impresionați/influențați de expresivitatea exponanțelor acestui muzeu atât în ceea ce privește evoluția formării pământului cât și a evoluției omului și societății.

Un factor hotărâtor care a contribuit la o mai bună înțelegere a tuturor militarilor a fost expunerea tov. (indescrifabil) dată cu multă bunăvoință și la un nivel accesibil.

(indescrifabil)

3 ianuarie 1960

Am venit la Muzeu Botoșani și mi-a plăcut niște obiecte o sabie turcească și niște hârburi de prin ti[m]puri și căprioară și un porc sălbatic.

(indescrifabil)

Astăzi ziua de 4 ianuarie 1960 am vizitat muzeul raional, unde am văzut și ni s-au dat explicații foarte interesante și folositoare care ni s-au dat de către tot profesor Rață². Nia dat explicații cum au apărut oamenii pe pământ apoi în celelalte săli am văzut cum omul datorită nevoilor de viață a născocit diferite unelte ce lea întrebuițat în muncă. Muzeul este un bun

¹ Gh. Median, „50 de ani de la înființarea Muzeului de Istorie Botoșani”, în *AMS*, IV, 2005, pp. 313-314.

² Câte ceva despre activitatea lui Simion Rață vezi în *Ibidem*, p. 316; Eduard Setnic, „Colecția de istorie – arheologie medievală a Muzeului Județean Botoșani”. *Evoluție și perspective*, în *Ibidem*, p. 317 și nota 2.

îndrumător cercetat cu atenție în cunoașterea evoluției muncii. Cu toții ar trebui nu numai să vizităm muzeul ci și să-l îmbogățim cu obiecte vechi ce s-ar găsi pe la bătrâni etc.

Plecăm de aici cu cunoștințe noi în dezvoltarea vieții pe pământ.

Președinta grupei Nr. III Pătrunjel Minodora
Șc. de 7 ani Nr. 6
Botoșani

5-I-1960

Venind în orașul d-voastră în mod deosebit mi-a atras atenția muzeul raional.

L-am vizionat și am rămas plăcut surprins de tot ce am văzut aici. Aveți specii, care nici în muzee din orașe mari nu le-am văzut. În mod deosebit am fost atras de tot ce e moldovenesc. Astfel am avut ocazia să cunosc și vechea Moldovă.

Elev Reteanu Dtru
Timișoara

Vizitând acest mam convins că în el se arată unele lucruri de care am auzit la orele de istorie la școală.

M-am bucurat foarte mult văzând unele lucruri foarte frumoase. În special îi mulțumesc în special tovarășului de aici care ma condus prin toate camerele și mi-a explicat ce nu știam ce este. Doresc că anul 1960 să aducă muzeului și mai multe obiecte vechi și să se dezvolte.

Semnează
Zaiceucă Ion
Elev în clasa VIII
Școala Medie Mărășești

Astăzi 6-I-1960 cetățeni din orașul Bârlad am vizitat, frumosul muzeu, cu antice vedere, care ne-a făcut impresii cât se poate de frumoase.

Gheorghiu Zineă
D. Gheorghiu
A. Pomdelea

Vizitând acest muzeu din Orașul Botoșani am putut vedea multe lucruri care dau de gândit mult celui care vizitează. Sunt foarte mulțumit de cele văzute.

Munteanu Gh. Orășeni-Vale

06.01.1960

Mi-a plăcut foarte mult obiectele expuse la acest Muzeu. Vizionându-le eu mi-am împărsătat materia învățată la chimie și istorie.

Popovici Maria

Astăzi 8/I 1960 elevii școalelor elementare (n. SE) 4 ani din Manolești Vale și Manolești Deal, au vizitat frumosul muzeu sub coordonarea tov. Director (indescifrabil) Lucia și (indescifrabil).

Li s-au dat explicații ample de către tov. Prof. Todirca Mihai și Loghin Natalia. Materialul interesant expus va forma elementele de bază științifică și va fi popularizat în largă măsură oamenilor muncii de la sate care construiesc socialismul.

(indescifrabil) (indescifrabil)

Un număr de 60 eleve de la Casa de copii nr. 1 fete „N.C. Krupscaia” au vizitat „Muzeul

Raional” – aici au avut ocazia să vadă și să audă din explicațiile date multe și importante materiale științifice.

8-I-1960
(indescifrabil)

Vizitând astăzi 10-I-1960 acest muzeu Raional mea plăcut foarte fiindcă am putut să îmi dau seama ce a fost pe pământ și în pământ dela începutul lumii până în prezent.

Ciobanu I. Nicolai

Vizitând acest muzeu mea plăcut mai mult broaștele împăiate, Porcul mistreț, Ciocăni-toarea pestriță, Piatra calcar, Piatra din fațada castelului lui Gherghel.

Bogza Florica

Am vizitat cu plăcere muzeul raional și am constatat că are unele lucruri de mare preț. Dorim organizatorilor să persevereze și să scoată în relief și mai mult nuanța locală.

22.I.1960

(indescifrabil) București

Plăcut impresionat de felul cum sa organizat acest interesant Muzeu. Deasemeni calauza sa este bine intenționat și mai ales un ghid ce te conduce cu explicații încăpătoare și pe înțeles.

(indescifrabil) 26.I.1960

31 Ianuarie 1960

Vizitând muzeul am constata și apreciat grija statului nostru pentru a pune la dispoziția oamenilor muncii trecutul omenirii. Din toate secțiile mia plăcut f[oaarte] mult Industria casnică care este dotată cu toate obiectele întrebuițate de țărani.

(indescifrabil)

9.II.1960

Vizitând acest muzeu mi-am putut da seama în ce situație trăia oameni în timpul moșierimi tot odată îmi amintesc și de unelte cu care se lucra și cum omul datorită Partidului a put[ut] ieși la lumină.

(indescifrabil)

Am vizitat cu mult interes acest muzeu. Atât colecția de păsări și animale împăiate cât și muzeul istoric este bogat ilustrat cu cele mai reprezentative obiecte. Am putut lua cunoștință de viața locuitorilor de pe teritoriul țării noastre din cele mai vechi timpuri și până azi. Muzeul este bine organizat.

Un grup de muncitori de la F.C.T. Botoșani

Tinerii org[anizației] de bază U.T.M. din Intrep[prinderea]. „Flamura Roșie” Botoșani – în urma adunării cu tema: „Știința despre originea și evoluția omului” au vizitat în colectiv Muzeul Raional Botoșani și am primit explicații din partea conducerii muzeului.

Ne folosim de acest prilej să aducem mulțumirile noastre tovărășești pentru tot ce am învățat cu această ocazie.

(semnături indescifrabile)

Azi 21. II. 1960 am vizitat muzeul raional Botoșani une am văzut multe lucruri interesante. Am rămas foarte impresionat de cele văzute aici. Dar vizitând muzeul a venit aici un grup de elevii de la școala de 7 ani Nr. 4 printre aceștia se afla elevul Dan Moruz din clasa IV, a început să ne pue piedici și să-i îmbrâncească pe cei de lângă el. Tov[arăș] responsabilă la

dat afară și i-a promis că va lua măsuri. Rog insistent a se lua măsuri.

(indescifrabil) Traian

Astăzi 22.II.1960 pentru prima dată am vizitat micuțul oraș moldovenesc Botoșani după ce am făcut o plimbare prin centru am vizitat acest muzeu istoric care mi-a plăcut foarte mult obiectele care vorbesc despre preocupările poporului nostru sunt așezate cu foarte mult gust. Cu această ocazie mulțumesc celor care au contribuit la îmbogățirea istoriei noastre cu aceste dovezi grăitoare.

(indscfrabil) str. Ciaikoschi B 49, București

28. II. 1960

Mi-a plăcut toate descoperirile descoperite de zoologii noștri făcute în regimul de democrație populară. Necșanu Gheorghe

28.II.1960

Mi-a plăcut foarte mult aspectul acestui muzeu și în special picturile, animalele sălbatice, armele din trecut și monedele. (indescifrabil)

6.III.1960

Vizitând Muzeul Raional Botoșani am văzut multe lucruri. Ma făcut să-mi întorc gândurile și-n trecut. Dar vă rog ca pe viitor la o a doua vizită a mea să mai găsim lucrări care să ne impresioneze și mai mult.

Florescu Ion

10. 03.1960

Vizitând muzeul am constatat și apreciat grija statului nostru p[en]tr[u] a pune la dispoziția oamenilor muncii trecutul omenirii.

Segal Ediana

Am vizitat muzeul – astăzi 12 – III – 1960 – și am rămas profund mișcați de grija și minuțiozitatea cu care tov[arășul] a explicat elevilor din cl. a V-a și a VI-a evoluția vieții, straturile scoarței, industrie casnică, etc., etc.

Mulțumim Partidului și Guvernului pentru grija continuă de a veni în ajutorul copiilor patriei și al tuturor oamenilor din R.P.R.

(indescifrabil)

18.III.1960

Vizitând acest muzeu raional din orașul Botoșani am rămas foarte impresionat de toate aceste lucruri frumoase din trecutul îndepărtat, și prezent. Totodată am luat anumite cunoștințe de diferite specii de păsări, care locuiesc în țara noastră și în alte țări, care până în prezent nu le-am cunoscut costul lor, cât și denumirea lor. Am rămas uimit de cunoașterea unor arte primitive, în timp ce mă gândeam la cele de azi perfecționate. Am mai urmărit cu o deosebită atenție, monedele din trecut care leau purtat strămoși deai noștri, dar n-am putut cunoaște ce valoare aveau. Cum nam cunoscut eu bogăția acestui Muzeu până în prezent, cred că se mai află unii ca mine, care o să le pot da anumite explicații în legătură cu ce există ca să poată săși îmbogățească mai mult cunoștințele. Îmi pare bine de amintirea orașului nostru.

(indescifrabil)

Botoșani 19 III 1960

Am vizitat muzeul raional Botoșani; în acest muzeu am observat lucruri interesante prezentate într-un stil artistic românesc. Am trăit împreună cu colegii mei vremurile din erele anterioare celei mozoică (sic!). Am văzut felul de muncă, de trai, relațiile de muncă dintre ei.

Făcând o comparație între trecut și prezent ne-am dat seama de diferența radicală la care ne găsim.

(indescifrabil)

23.III.1960

Vizitând acest muzeu
Îmi dau părerea și eu
Ca fiecare vizitator
Din trecut și viitor.
(indescifrabil)

Vizitând Muzeul raional din Botoșani am observat transformările ființelor din clasele cele mai inferioare până la clasa cea mai superioară (mamiferele din grupa vertebratelor), am privit colecțiile din acest muzeu (lupul, mistrețul, căprioara, pisica sălbatică și enotul) am văzut diferite obiecte din secolele trecute și diferite alte fotografii și am rămas foarte mult impresionată. Această vizită n-am s-o uit niciodată, ci totdeauna am să păstrez în suflet această amintire frumoasă și interesantă ca un vis plăcut.

Regret că acest muzeu nu pot să-l vizitez mai des.

Pînzariu Ștefania

Cl. VI-a B

Elevă la școala medie mixtă Siret

26.III.1960

Vizitând a doua oară acest muzeu am văzut că în el sunt mai multe piese istorice. Și este mai frumos ca în 1960.

(indescifrabil)

31.III.1960

Am vizitat expoziția și am rămas impresionat foarte mult dar am mai vizitat și alte expoziții și nu am rămas impresionat ca aceasta și sunt multe antichități.

Popescu Flaminu din Constanța

Elevii școlii de partid de un an Suceava care au vizitat azi 8 aprilie 1960 muzeul Raional Botoșani au rămas impresionați de exponatele ce se găsesc în acest muzeu și de asemeni am avut de învățat multe în urma explicațiilor date de tov. profesor Todărcan asupra felului cum a evoluat pământul și cum a apărut viața pe pământ.

Colectivul mulțumește conducerii de grija ce o manifestă față de obiectele cu care este dotat muzeul și felul în care am fost primiți.

(indescifrabil)

Vizitând acest muzeu am rămas cu impresia, că aici în curând se va deschide un muzeu mai bogat. Așteptând ca îmbogățirea lui să crească noi îl vom vizita mereu pentru a nu ne scăpa din vedere noile obiecte. Totodată vă urăm succes colectivului care a organizat acest muzeu. Mi-a rămas o bună impresie despre muzeu, 19. IV 1960.

(indescifrabil)

24.IV.1960

Vizitând acest muzeu mi-am dat seama de viața oamenilor din trecut și să cunosc și uneltele de care se folosesc.

Oprea Mircea

28.04.1960

Subsemnații Matică Gheorghe și Jean Viman din Baia Mare am vizitat azi muzeul raional

Botoșani unde am rămas surprinși plăcut de exponatele muzeului și claritatea cu care ni s-a explicat unele amănunte asupra celor expuse. Ceia ce am fi dorit să mai vizităm ar fi fost unele documente scrise din timpul răscoalei jărănești din 1907. Sperăm ca atunci când vom mai trece prin Botoșani posibilitățile pe care le veți avea vor permite lărgirea muzeului.

12.V.1960

Mia plăcut foarte mult armile lui Ștefan cel mare și fotografiile lui.

(indescifrabil)

26 mai 1960

Muzeul este bine organizat și exponatele frumos expuse, în special se remarcă explicațiile care sunt foarte clare.

Are expodate prețioase ceea ce dovedește o muncă susținută de colecționare din partea personalului muzeistic.

Prof. (indescifrabil) București

6 iulie 1960

Am vizitat muzeul din orașul Botoșani unde am văzut tot felul de animale sălbatice și mi-am reamintit de ceea ce am învățat în școală. Apoi diferite obiecte din antichitate de care mi-am dat seama cât de mult s-a transformat până-n prezent. La fel diferite păsări care le-am văzut de mic copil umblând la câmp sau la pădure. Sub regimul democrat popular avem de văzut lucruri mult mai superioare – adică trecerea de la primitive la o știință înaintată.

Eleonora Strungăriță,
Rus Maria, Lușor Maria

S-a vizitat muzeul raional de către pionerii și școlarii taberei de pioneri Coșula din care vizită pionerii noștri au căpătat cunoștințe interesante rămânând impresionați de piesele ce se găsesc în muzeu și care le vor folosi în cunoștințele ce și le vor însuși pe viitor.

Director G. Lungu

Cu ocazia venirii din Galați aici în Botoșani, foarte mult am dorit să vizitez acest muzeu raional. Mi-a plăcut foarte mult datorită faptului că am putut vedea multe lucruri din antichitate. În ceea ce privește organizarea și curățenia sunt corecte. Dealtfel am putut vedea arme întrebuințate prin secolul XVIII-XIX și începutul lui XX. Cu atât mai mult am rămas surprins și de monezile: turcești, franceze, rusești, românești și altele.

Colectivul acestui muzeu merită toată lauda pentru felul cum își organizează munca, întreținerea curățeniei și a tuturor exemplarelor de aici.

23.VII.1960 Moraru Gh.

26 iulie 1960

Org[anizația] de bază U.T.M. din satul Hrișcani vizionând acest muzeu și-au făcut o impresie frumoasă. Ținem să mulțumim partidului nostru pentru construirea acestui muzeu.

(indescifrabil)

28.VII.1960

Vizitând pentru prima dată muzeul Raional mi-a făcut o impresie deosebită în primul rând de felul cum sunt expuse obiectele cu multă grijă gospodărească în al doilea rând varietatea de expodate foarte interesante din viața poporului nostru. Întrădevar muzeul Raional își aduce o contribuție importantă la documentarea oamenilor munci din orașul și Raionul nostru în completarea cunoștințelor lor în legătură cu istoria și trecutul.

Colectivul acestui muzeu își merită aprecierea asupra activității lor.
(indescifrabil)

17 august 1960

În trecere prin Botoșani ptr. a face cercetări la arhivele statului am vizitat muzeul raional mai ales partea istoriei. Remarc faptul că față de materialul expus judicios și interesant, lipsa de spațiu afectat îl face să apară înghesuit. Ar fi de dorit să se extindă secția istorică și să se întocmească o hartă a raionului cu locurile istorice stabilite și să se mai îmbogățească secția de fotocopii după documente din arhivele de la Iași și Botoșani. Urez succes tovarășilor din conducerea muzeului.

C. Șerban

Inst[itutul] [de] Ist[orie] Acad[emia] R.P.R.
București

(între 17 și 25 august 1960)

Foarte frumos

(indescifrabil)

C.S. Nicolăescu – Ploșor

Jenusz Koslowski, Cracovie, Universit , (Pologne)

4/9/1960

Am vizitat azi muzeul din Botoșani. Acest muzeu este foarte bine organizat și f[oarte] f[oarte] instructiv. Foarte mult mi-a plăcut monezile turcești găsite în satul Curtești raionul Botoșani de țaranca muncitoare Guluță Maria care a fost îndemnată să aducă la muzeul raional din Botoșani acest tezaur care datează din anii 1788 încă din vremea c nd turcii erau în Moldova, de către fiul său Guluță Ion.

(indescifrabil)

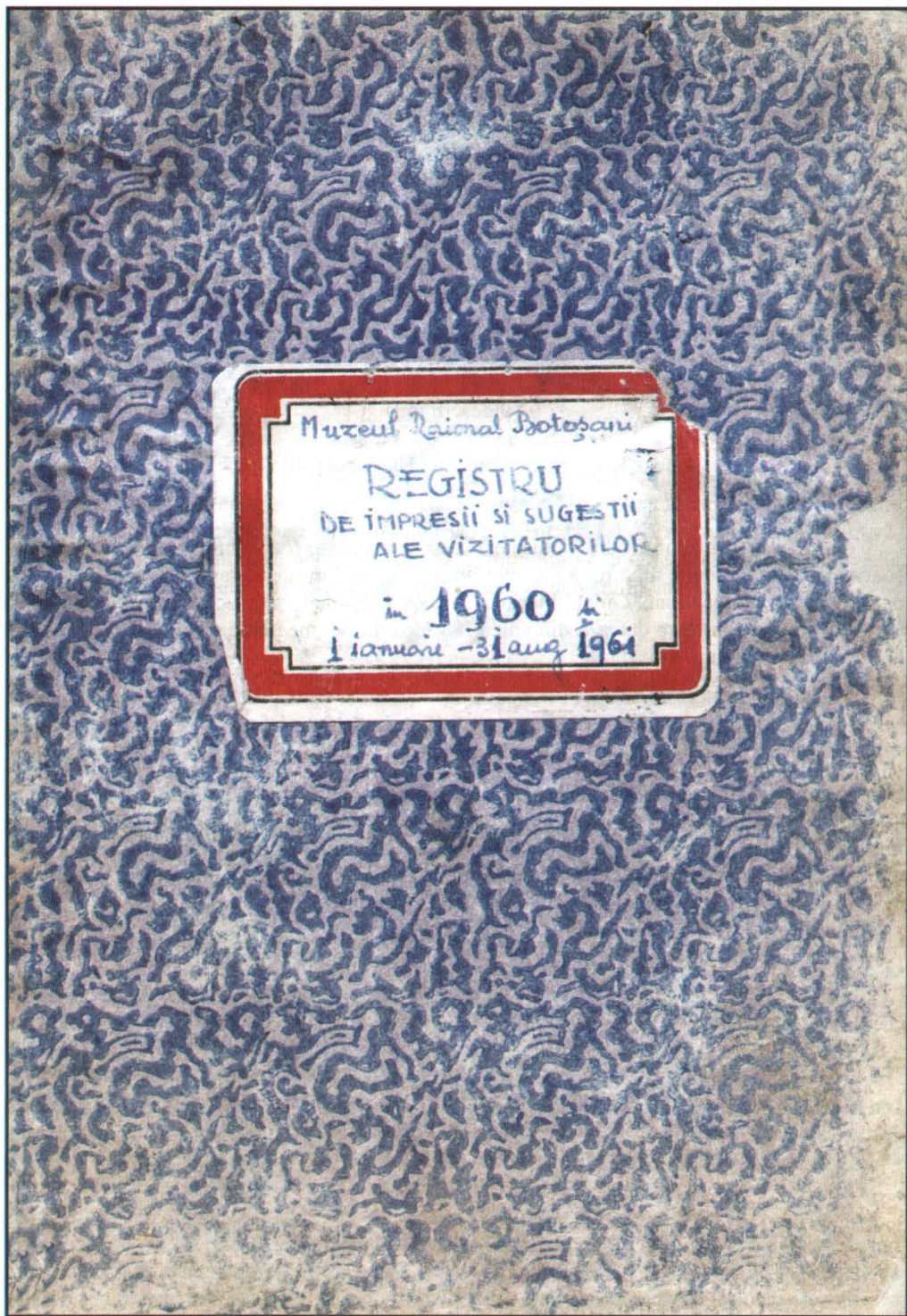
10. sept[embrie] 1960

Am vizitat acest muzeu în mai multe r nduri din anul 1958, 1959  i azi data de mai sus. Se constată un mare interes din partea colectivului de administrarea al acestui muzeu, obiectele aranjate pe specii, feluri  i forme diferite cu gust. Se dau explica iile necesare asupra tuturor obiectelor. După cum trec ani se vede că în fiecare an se progresează aduc ndu-se noi  i noi obiecte antice cari sunt expuse la fel cu gust. Felicităm colectivul de conducere  i administrare al acestui muzeu  i le dorim succes în muncă  i pe viitor.

Un muncitor

din Depoul de locomotive C.F.R. Cluj

1. Coperta Registrului de vizitatori

16/VIII 1960 Am vizitat acest muzeu *Botoșani*

17 aug 1960. În tinerețe jum Botoșani și a face cercetări la arhivele țării: am vizitat muzeul raional mai ales partea istorică. Denumirea partii și felul și materialul cuprins judecăm în interesant după ce spăturăm aspectul și face și agam în plus. Am și de fapt și se extinde secțiunea istorică, și se întindea o hantă a raionului cu locuitorii istorice stăbilită. și și se mai îmbogățesc: vedea de fotografiat după document din arhivele de la țară în Botoșani. Muzeele noastre din cadrul muzeului.

C. Șerban

Int. Istoria Acad. R.P.R.

București.

Rusellou.

2. Însemnare făcută în Registrul vizitatorilor de către C. Șerban

am vizitat muzeul și muzeul
din Botoșani

faite pentru.

LSN

C.S. Nicolăescu-Lăzăreanu

Jerman Kozubski, Creșterea, Universitate (Polonia).

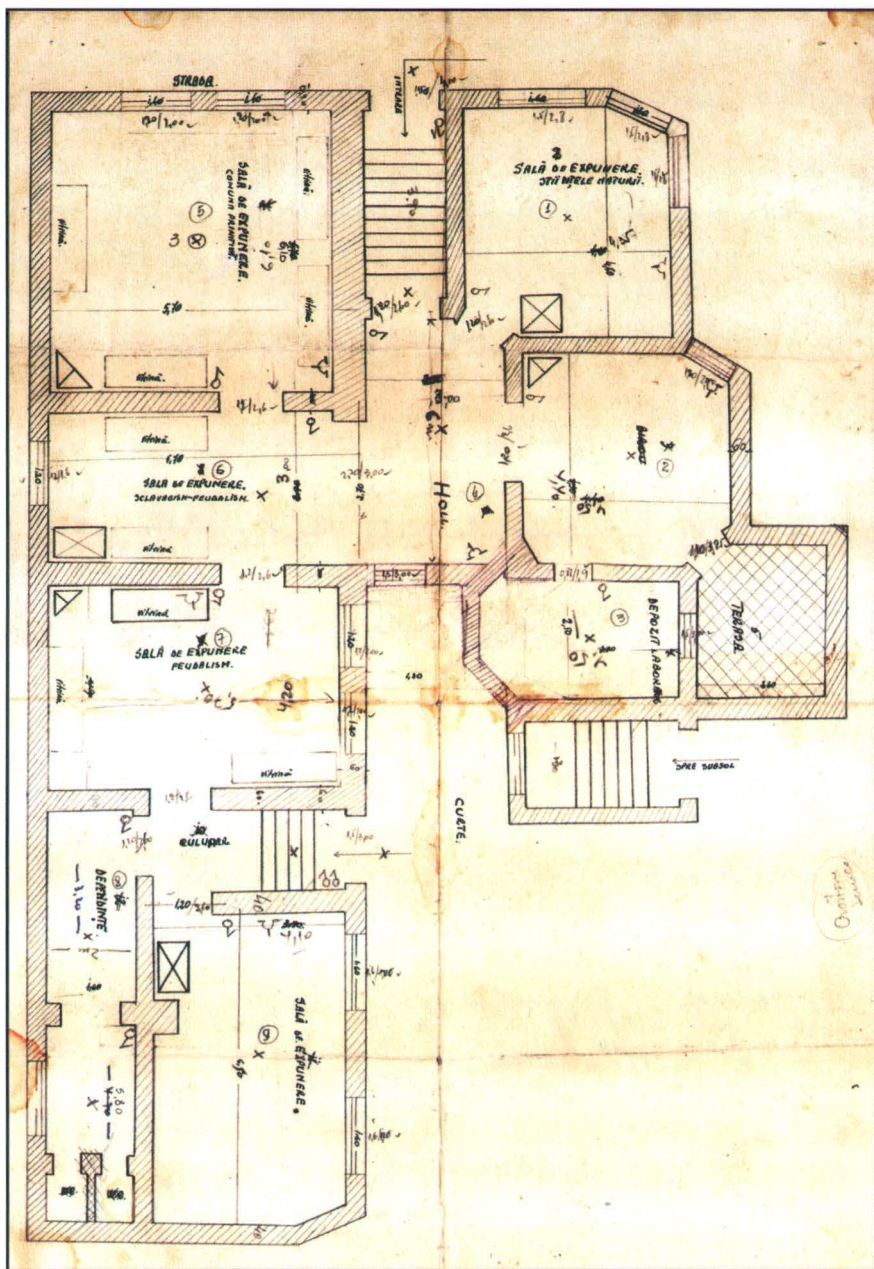
Am vizitat muzeul raional din Botoșani
și mi-a plăcut foarte mult

Ștefci Mihail clasa II, elementară

Dorohoi

Ștefci

3. Semnătura lui C. S. Nicolăescu – Ploșor alături de alți cercetători

4. Organizarea expoziției de bază a Muzeului Raional Botoșani

DISTRICT MUSEUM BOTOȘANI. TRAVEL IMPRESSIONS (1960)

(Summary)

This article gathers some of the most interesting notes made in the *Register of impressions and suggestions* which were wrote by the visitors of District Museum Botoșani, from 1960 to 1961.